

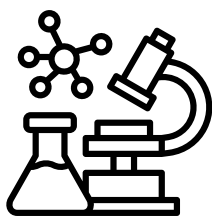

Naujas maistas

**INFORMACINIS LEIDINYS
IR TEISINIO REGLAMENTAVIMO
APŽVALGA**

Kas yra naujas maistas?

Naujas maisto produktas – bet kuris maisto produktas, kuris Europos Sąjungoje nebuvo plačiai vartotas žmonių maistui iki 1997 m. gegužės 15 d.

Naujo maisto pavyzdžiai: iš ląstelių ar audinių kultūros pagamintas maistas (laboratorijoje užauginta mėsa); maistas iš vabzdžių; maistas iš dirbtinai sukurtų nanomedžiagų; maistas, pagamintas naudojant naujus gamybos procesus, sukeliančius esminius maisto produktų sudėties ar struktūros pokyčius (pvz., UV spinduliuote apdorota duona, pienas vitamino D2 kiekiui padidinti); trečiosios šalies tradicinis maisto produktas (pvz., ispaninio šalavijo sėklos), plačiai nenaudotas Europos Sąjungoje iki 1997 m. gegužės 15 d.

Jeigu maisto produktas priskiriamas naujam maistui, jis turi atitikti Reglamente (ES) 2015/2283 nustatytus reikalavimus.

Naujo maisto sąrašas

Rinkai galima pateikti arba naudoti maisto produktuose ar ant jų tik leidžiamus naudoti ir į Europos Sąjungos naujų maisto produktų sąrašą įtrauktus naujus maisto produktus pagal tame sąrašė nustatytas naudojimo sąlygas ir ženklavimo reikalavimus. Šis nuolat pildomas sąrašas pateikiamas Reglamente (ES) 2017/2470.

Kas nustato naujo maisto statusą?

Maisto tvarkymo subjektai patikrina, ar maisto produktams, kuriuos jie ketina pateikti rinkai, taikomas naujo maisto reglamentas.

Jei maisto tvarkymo subjektai nėra tikri, ar maisto produktas priskiriamas naujam maistui, jie nustatyta tvarka konsultuojasi su Higienos institutu.

Naujo maisto statuso katalogas

Ar maisto produktas priskirtinas naujam maisto produktui galima pasitikslinti Europos Komisijos interneto svetainėje skelbiamame Naujo maisto statuso kataloge – pagal valstybių narių pateiktą informaciją sudarytame įrankyje naujo maisto statusui pasitikrinti.

Naujo maisto statuso kataloge naudojami simboliai:

1**NE NAUJAS MAISTE.****2****NE NAUJAS MAISTO PAPILDUOSE** (naudojimas kitiems tikslams nei maisto papildai gali būti laikomas nauju maistu).**3****KOL KAS NEAUTORIZUOTAS NAUJAS MAISTAS** (prieš pateikiant jį Europos Sąjungos rinkai jį reikia autorizuoti pagal Reglamentą (ES) 2015/2283).**4****AUTORIZUOTAS NAUJAS MAISTAS** (įtrauktas į Europos Bendrijos sąrašą).**5****KREIPTASI DĖL KONSULTACIJOS PRAŠYMO.**

Naujo maisto įteisinimas

Naujas maistas įteisinamas Europos Sąjungoje centralizuotai. Autorizavimo procedūrai vadovauja Europos Komisija naudodama elektroninę paraiškų teikimo sistemą. Dėl pateiktų paraiškų Europos Komisija konsultuojasi su Europos maisto saugos tarnyba (EFSA), kuri atlieka saugos vertinimą.

Kas nelaikoma naujais maisto produktais:

- Genetiškai modifikuoti maisto produktai.
- Maisto fermentai.
- Maisto priedai.
- Kvapiosios medžiagos.
- Ekstrahavimo tirpikliai, naudojami gaminant maisto produktus.

Daugiau informacijos:

1. https://food.ec.europa.eu/food-safety/novel-food_en
2. <https://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/novel-food>
3. <https://vmvt.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/maisto-sauga/maisto-produktai/naujas-maistas/>

Teisės aktai:

- 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2283 dėl naujų maisto produktų, iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1169/2011 ir panaikinantį Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 258/97 ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1852/2001
- 2017 m. gruodžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/2470, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2015/2283 dėl naujų maisto produktų nustatomas Sąjungos naujų maisto produktų sąrašas

- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. liepos 12 d. įsakymas Nr. V-823 „Dėl Konsultacijos prašymo dėl Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamų maisto produktų naujo maisto produkto statuso nustatymo teikimo ir vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

